

LETO PLUS

Vsebinsko poročilo izvedbe Leta plus v štud. l. 2021/22

0 Uvod

V študijskem letu 2021/22 je potekala peta redna izvedba modula Leta plus. Med **13. in 28. septembrom 2021** se je na Leta plus prijavilo **360** v programe UL prvič redno vpisanih mednarodnih študentov/študentk, s čimer je bilo doseženo najvišje možno število študentov, ki bi jim lahko glede na najave predvidenih skupin v prvem semestru študijskega leta omogočili učenje slovenščine. S prijavi smo zato predčasno zaključili.

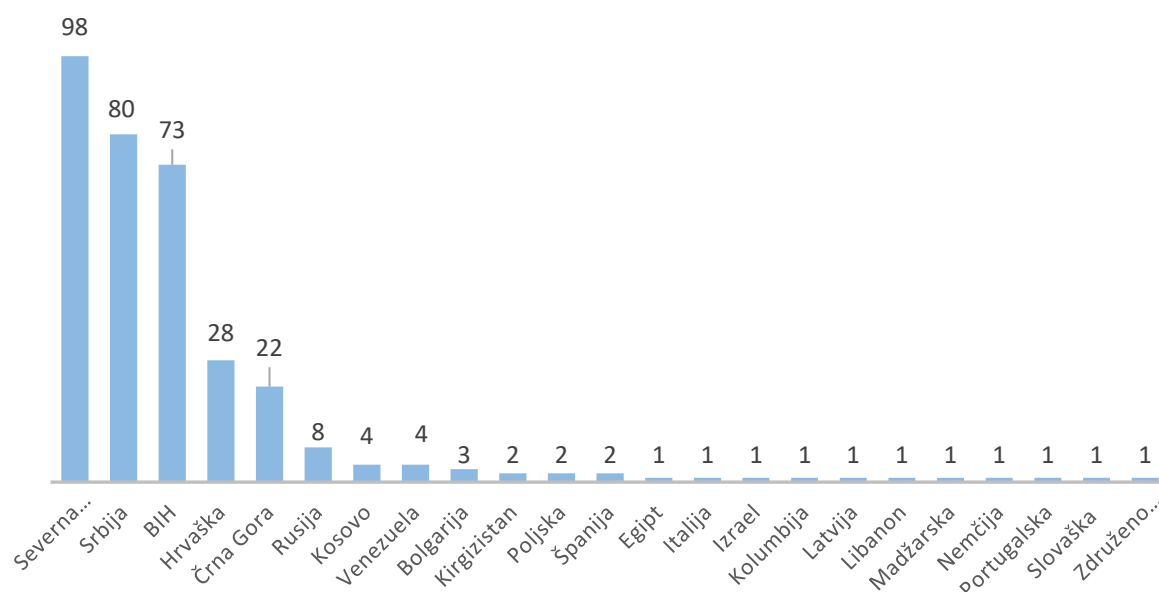
V nadaljevanju smo nato **337** študentov/študentk razporedili v **16** skupin. Razlika med številom prijavljenih in nato razporejenih v skupine se zaradi različnih razlogov pojavlja vsako leto: tokrat med prijavljenimi 6 študentov/študentk ni izpolnjevalo pogojev za Leta plus (razlog: članica, na katero so se vpisali, zahteva od študentov znanje slovenščine na ravni B2 že pred vpisom; ena izmed prijavljenih je že izkoristila možnost učenja slovenščine v Letu plus), 8 kandidatov/kandidatk se je premislilo že pred začetkom semestra, 4 se niso odzvali povabilu v skupine. Zavrnilo smo morali tudi 5 študentov in študentk FPP, saj je dogovor med vodstvom FF in FPP predvideval, da se zaradi fizične oddaljenosti študentom in študentkam te članice omogoči spletna izvedba lektorata slovenščine pod pogojem, da je v skupini vsaj 10 študentov/študentk.

Tudi po zaprtju prijav so na kontaktni naslov Leta plus še vedno prihajale prošnje po naknadnem sprejemu v skupine. Na čakalni listi je ostalo 26 kandidatov/kandidatk. Povpraševanje po učenju slovenščine v okviru Leta plus je večje od trenutnih možnosti, kar je po svoje razveseljivo, po drugi strani pa bo v prihodnje zahtevalo razmislek o nadaljnjem razvoju tako Leta plus kot tudi o dodatnih možnostih učenja slovenščine za mednarodne študente.

1 Udeleženke in udeleženci Leta plus po izvoru

Kot vsa leta doslej tudi tokrat največ udeleženk in udeležencev Leta plus prihaja iz držav naslednic nekdanje Jugoslavije. Že drugo leto zapored po svojem številu prednjačijo študenti in študentke iz Severne Makedonije (v preteklem štud. l. 95, v tem 98), ki jim po številu sledijo študenti in študentke iz Srbije (v preteklem 93, v tem štud. l. pa 80). Na tretjem mestu so že drugo leto zapored študenti in študentke iz BIH (tokrat 73, lani 86), ki pa so bili v preteklosti – npr. v štud. l. 2018/19 156 – najštevilčnejši.

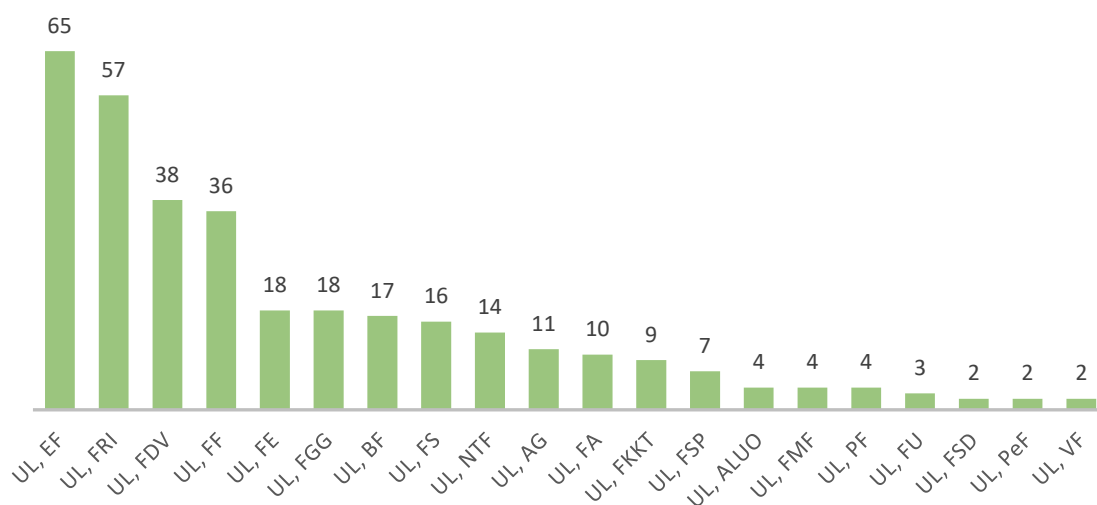
Vpisani v LP glede na državo izvora

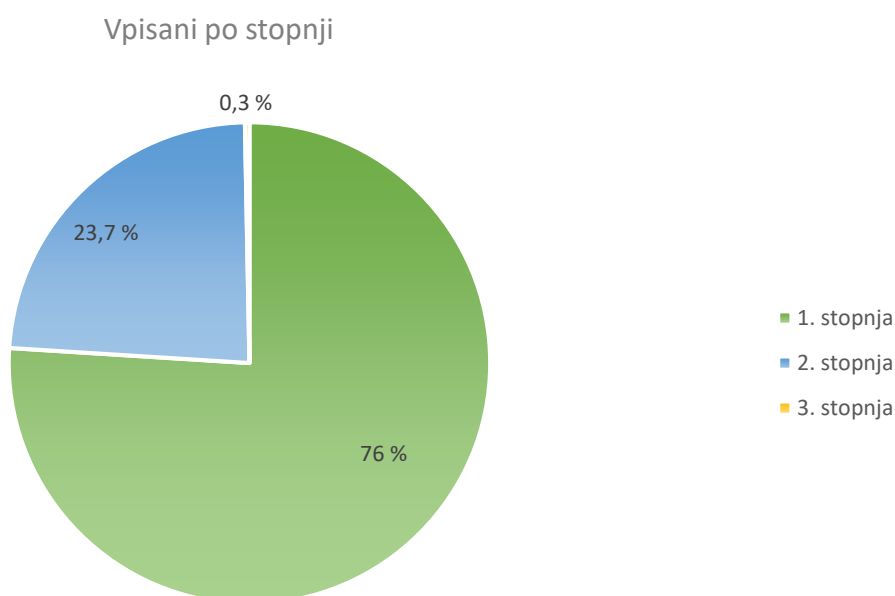
2 Udeleženske in udeleženci Leta plus po članicah in stopnji študija

V štud. l. 2021/22 so se Leta plus udeleževali študenti z 21 članic (v prejšnjih letih tudi s 23 članic). V zimskem semestru je bilo največ študentov/študentk z Ekonomske fakultete (65), Fakultete za računalništvo in informatiko (57), Fakultete za družbene vede (38) in Filozofske fakultete (36). Glede na to, da že vsa leta izvajanja Leta plus glavnina študentov prihaja prav s teh štirih članic, z vsake od njih pa več študentov kot za tri, dve ali eno skupino v celoti, bomo v prihodnje zaradi lažje organizacije in izvedbe predlagali, da članice same poiščejo tako prostor kot čas za izvedbo lektorata slovenščine, ki bo njihovim študentom ustrejal v največji možni meri. Na ta način bi poskušali zmanjšati negativni vpliv, ki ga ima na prisotnost pri pouku prekrivanje urnikov različnih študijskih obveznosti, hkrati pa doseči, da bi se slovenščina bolje integrirala v študij.

Vpisani po članicah

Večina v Leto plus vključenih študentov/študentk je vpisanih v študijske programe 1. bolonjske stopnje (256), v programe 2. bolonjske stopnje samo 80, v program 3. bolonjske stopnje pa le ena študentka. UL je sicer uspešna v pridobivanju mednarodnih študentov na 2. in 3. bolonjsko stopnjo, na katerih je delež mednarodnih študentov višji kot na prvi stopnji, kar pa se ne odraža pri prijavah in udeležbi na Letu plus. Razlogi za to so različni, med njimi tudi: večja promocija učenja slovenščine med kandidati za prvo stopnjo študija (in enoviti magistrski študij), več programov v angleščini na 2. in 3. stopnji študija, kasnejši vpisni postopek (že zaprte prijave na Leto plus). Že nekaj let si skupaj s CSD/TJ in Doktorsko šolo UL prizadevamo, da bi se za zainteresirane mednarodne študente 3. stopnje organiziralo učenje slovenščine v posebej zanje prilagojenem programu.

3 Izvedba programa – zimski semester

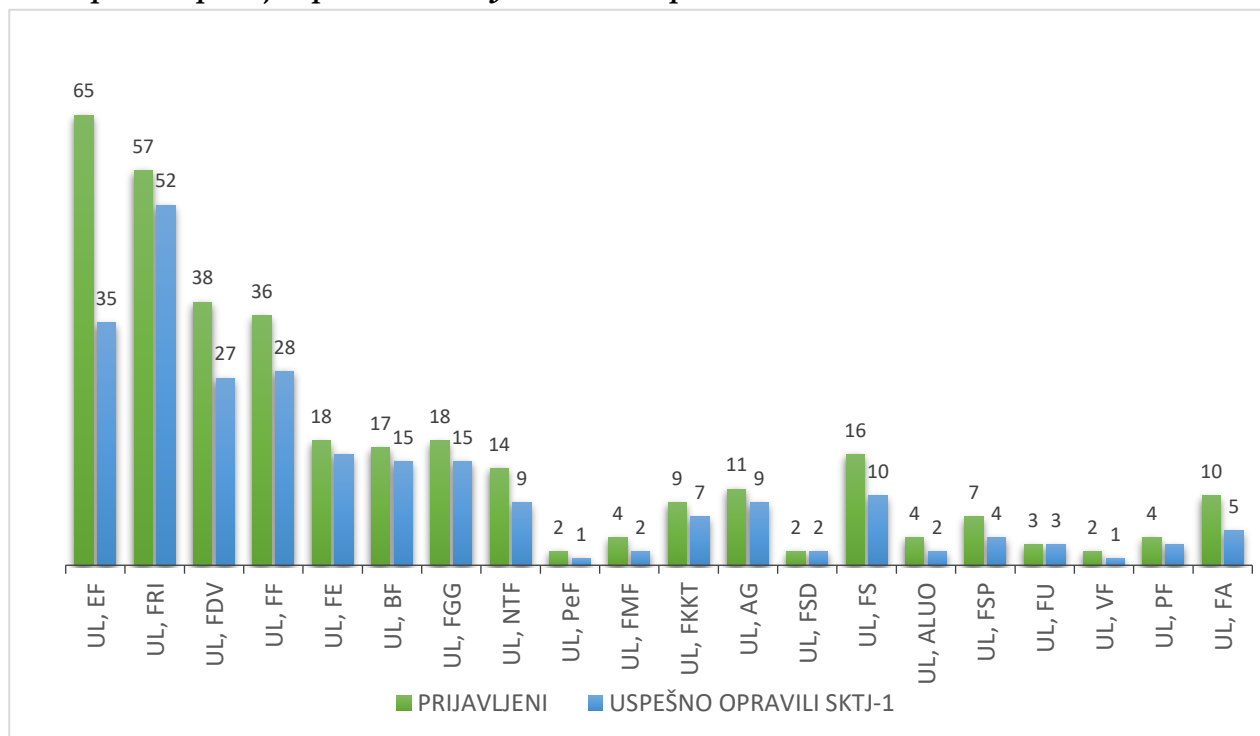
Izvedba predmeta *Slovenščina kot tuji jezik – lektorat 1* je v zimskem semestru, upoštevajoč epidemiološka navodila, potekala v predavalnicah na 7 različnih članicah: Filozofski fakulteti, Ekonomski fakulteti, Fakulteti za matematiko in fiziko, Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo, Fakulteti za družbene vede, Biotehniški fakulteti in Fakulteti za upravo. Članicam, ki so odstopile svoj prostor, se na tem mestu zahvaljujemo in priporočamo za nadaljnje sodelovanje.

Predmet je izvajalo 5 učiteljic in en učitelj: Nataša Pirih Svetina, Mojca Stritar Kučuk, Helena Šter, Staša Pisek, Marjeta Klinar (vse redno zaposlene na Letu plus) in Andrej Šurla (pogodba za eno leto).

Od 337 študentov/študentk, ki so bili razporejeni v skupine v zimskem semestru, jih je lektorat zaključilo 254. Pet jih ni pristopilo k izpitu, trije pa so bili neuspešni, tako da je predmet Slovenščina kot tuji jezik – lektorat 1 uspešno opravilo **246** (73 %) študentov/študentk, ki so s tem pridobili 3 KT ECTS. Ugotavljamo, da je osip študentov iz prvega v drugi semester iz leta v leto sicer primerljiv (približno ena četrtnina, letos 27 %; v času pandemije in izvedbe preko spleta le 22 %). Osip je primerljiv tudi z osipom

kandidatov za študij na splošno, je pa tako velik, da povzroča težave pri načrtovanju izvedbe Leta plus predvsem v poletnem semestru. Zato bo v prihodnje potrebno razmisliti o drugačnem pristopu k izvedbi Leta plus, ki bo zmanjšal negativni vpliv tolikšnega osipa. Ena od možnosti, o katerih razmišljamo, bi bil celoletni predmet, ovrednoten s 6 KT ECTS.

3.1 Uspešno opravljen predmet *SKTJ – lektorat 1* po članicah

4

Iz zgornjega grafa je viden osip študentov po članicah. Tega ves čas spremljamo predvsem pri članicah, ki imajo največje število vpisanih študentov na Leto plus. Osip študentov/šudentk s Fakultete za družbene vede je 29 %, s Filozofske fakultete 22 % in s Fakultete za računalništvo in informatiko 9 %. Zaskrbljujoč je izjemno velik osip študentov/šudentk Ekonomske fakultete (46 %). Med možnimi razlogi zanj, bi lahko bilo to, da je med študenti EF največ takih, ki svoj študijski program opravljajo v angleščini in so ob siceršnjih študijskih obveznostih za učenje slovenščine manj motivirani, kar se je kazalo že v prejšnjih letih. Dodaten razlog pa bi v tem študijskem letu lahko bilo tudi dejstvo, da je študij na EF v prvem semestru vsaj deloma potekal online, delo na Letu plus pa zgolj v živo, kar bi lahko prispevalo k temu, da del študentov ni mogel uskladiti urnikov. Tudi sicer je bilo letos z usklajevanju urnikov več težav kot v preteklih letih, prav tako z zagotavljanjem prostora za izvedbo. Velik osip bi poleg tega lahko pripisovali tudi dejstvu, da študenti obveznosti v okviru Leta plus ne dojemajo kot dela svojega študijskega programa (prej kot neko prostočasno dejavnost; zastonj jezikovni tečaj, ki jih k ničemu ne obvezuje). Za naprej ostaja odprto vprašanje, kako učenje slovenščine bolje umestiti v sam študij mednarodnih študentov in tudi kako o tem informirati na posameznih članicah. V bližnji prihodnosti sta s tem povezana dva ukrepa: prvi je opisan zgoraj in predvideva tesnejše sodelovanje Leta plus s tistimi članicami, s katerih prihaja največ študentov, drugi pa je izvedba intenzivnega online lektorata slovenščine še pred prihodom študentov v Slovenijo.

4 Izvedba programa – poletni semester

Delo v poletnem semestru Leta plus smo začeli, kot je bilo predvideno, s **14** skupinami, v katere je bilo vključenih **269** študentov in študentk. V nadaljevanju smo zaradi dodatnega osipa študentov število

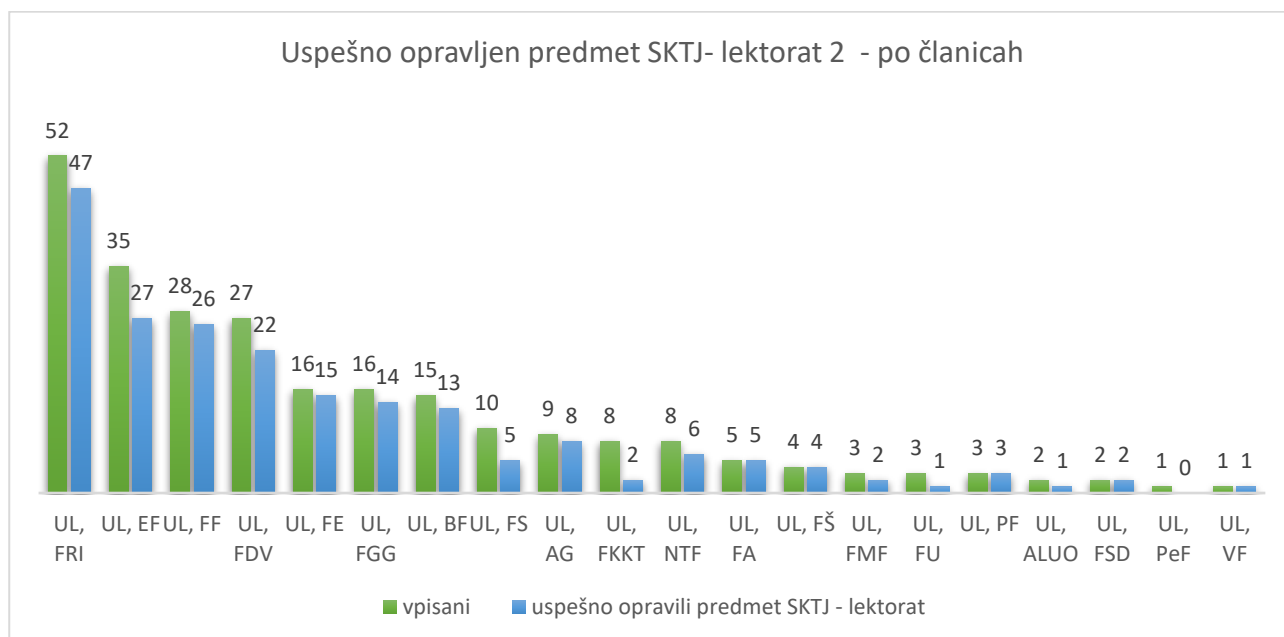
skupin reducirali na 13. Ker smo k sodelovanju povabili tudi študente in študentke, ki se v prvem semestru niso mogli udeležiti Leta plus, ker niso pridobili ustreznih dokumentov za prihod v Slovenijo ali so bili za vpis prepozni (vpisani na čakalno listo),¹ smo v poletnem semestru izvedli eno skupino lektorata 1 in 12 skupin lektorata 2.

Predmet so izvajali isti učitelji kot v zimskem semestru. Študenti so njihovo delo ob evalvaciji predmeta ocenili s povprečnimi ocenami od 4,4 do 4,9 (najvišja možna ocena 5).

K izpitu iz predmeta *Slovenščina kot tuji jezik – lektorat 1* je pristopilo (in ga uspešno opravilo) **7** študentov/študentk (od 21), kar sproža dvom o smiselnosti vključevanja novih študentov v dejavnosti Leta plus v poletnem semestru. Ti študenti se sicer učijo slovenščine, niso pa upravičeni do ugodnosti Leta plus in so očitno manj motivirani. Od **248** vpisanih na predmet *Slovenščina kot tuji jezik – lektorat 2* so izpit v junijskem roku uspešno opravili **204 študenti/študentke**, en študent izpita ni opravil, trije pa so zaprosili za opravljanje izpita v septembrskem roku.

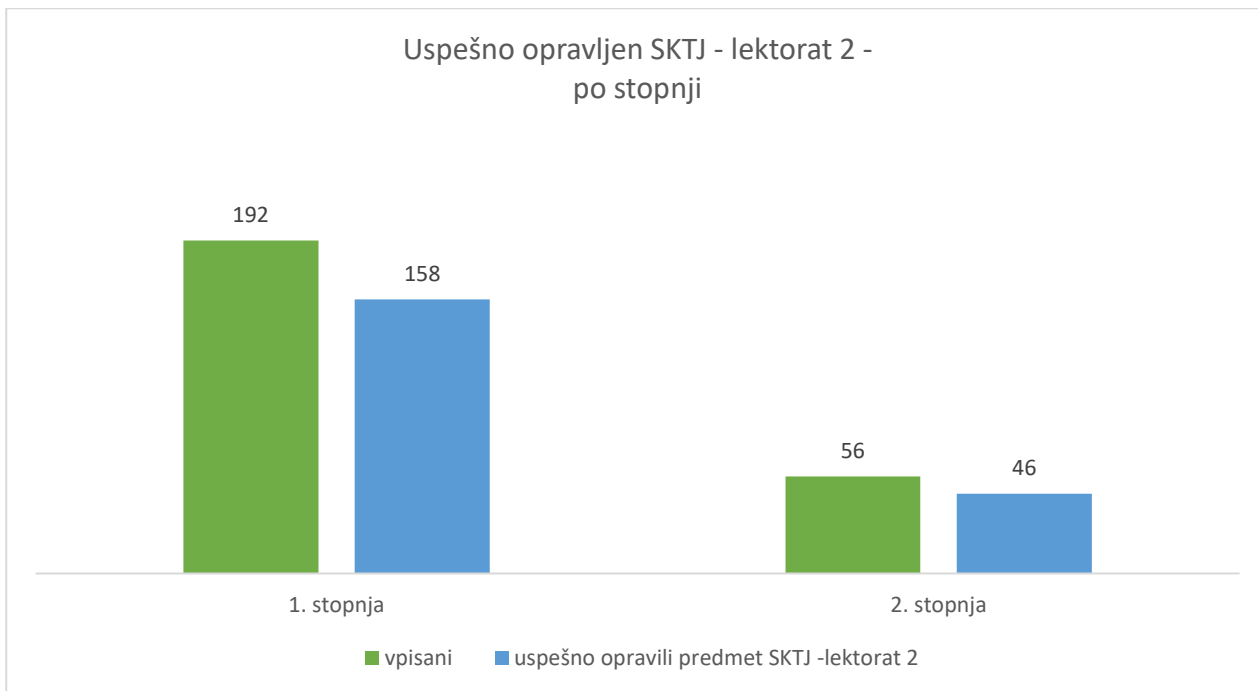
Če upoštevamo začetno število vpisanih v Leto plus v štud. l. 2021/22 (337), ga je uspešno zaključilo 60,53 % študentov in študentk, kar je primerljivo s preteklimi leti, a za približno 3 % slabše kot lani. To tudi pomeni, da je osip v drugem semestru nekoliko manjši kot v prvem, še vedno pa precej visok, kar bo zahtevalo premislek o nadaljnji izvedbi.

4.1 Uspešnost študentov/študentk po članicah in stopnjah

Uspešnost študentov po članicah je primerljiva s prejšnjim študijskim letom.

¹ Od 37-ih povabljenih se jih je odzvalo 21.

Iz grafa je razvidno, da so študenti prve in druge bolonjske stopnje približno enako uspešni (82 %). Študentke 3. stopnje v ta prikaz nismo zajeli, saj že od začetka ni obiskovala lektorata in zato podatek ni relevanten.

6 Zaključek in načrti

Za letošnje študijsko leto izvedba predmeta *Slovenski jezik in slovenska kultura* ni bila predvidena, saj smo ob preteklih izvedbah ugotovili, da študenti na začetku izkažejo za ta predmet precejšen interes, a v nadaljevanju, ker gre zgolj za izbirno vsebino, motivacija popolnoma upade. Namesto tega smo s tovrstnimi vsebinami raje dopolnili učne načrte predmetov *Slovenščina kot tuji jezik – lektorat 1 in 2* (tudi *Slovenščina kot tuji jezik – lektorat 3*), hkrati pa že v letošnjo izvedbo programa dodali precej dejavnosti s tega področja:

- V prvem semestru so se študenti imeli priložnost udeležiti dveh gledaliških predstav.
- V drugem semestru sta bili izvedeni dve predavanji oz. delavnici s temo Slovenska popularna glasba.
- Izvedena je bila online literarna delavnica, ki je študentom ponudila v branje izbor iz slovenske literature.
- Študenti so imeli v okviru Leta plus organiziran ogled Hiše EU.
- Organiziran je bil poseben pohodniški klub, v okviru katerega je bilo izvedenih več pohodov v bližnjo okolico Ljubljane: Rožnik, Šmarna gora, Rašica, Golovec, pot ob Savi.
- Posamezne skupine so organizirale izlete in sprehode po Ljubljani in Sloveniji (ekskurzija v Kranj).

Podobne dejavnosti načrtujemo tudi v naslednjem študijskem letu, saj jih je večina študentov (75 %) v evalvacijskem vprašalniku ocenila kot zelo dobre ali odlične.

V okviru Leta plus še naprej poteka projekt zbiranja besedil študentov z namenom oblikovanja korpusa usvajanja slovenščine kot tujega jezika (KOST), ki ga vodi sodelavka Mojca Stritar Kučuk. Doslej je bilo za korpus zbranih **5868** besedil, večino zanje so prispevali udeleženci Leta plus.

Poleg tega smo zasnovali tudi obširnejšo raziskavo, s pomočjo katere naj bi ugotovili, kakšen je vpliv uporabe prevajalnikov na jezikovno produkcijo naših udeležencev. Ugotavljamo namreč, da so se prevajalniki v zadnjem času zelo izboljšali, da pa jih naši udeleženci večinoma uporabljajo zelo nekritično, kar vodi v nepotrebne napake. Svoja sporadična opazovanja bi radi okrepili z empirično pridobljenimi rezultati.

Skozi študijsko leto je bila opravljena končna redakcija Besedil 1, ki bodo kot učno gradivo dopolnila Slovnico 1. Gradivo je bilo oddano v recenzijo in v prihodnjem štud. l. pričakujemo njegov izid. Prav tako so bile opravljene nadaljnje redakcije zbirke Besedila 2. S tem bo zaokrožena zbirka didaktičnih gradiv, namenjenih posebej udeležencem Leta plus.

V tem študijskem letu so zapleti s pridobivanjem dokumentov za bivanje močno obarvali delo Leta plus. O težavah, ki so jih imeli naši študenti in študentke pri pridobivanju viz, smo tudi poročali in vodstvo UL v decembru 2021 zaprosilo za pomoč pri reševanju nastale situacije. V zvezi s to problematiko, kakor tudi sicer v zvezi z nadaljnjim razvojem Leta plus smo se z vodstvom UL med letom tudi večkrat srečali. Nazadnje smo načrtovali izvedbo posebnih tečajev slovenščine za (bodoče) študente iz Ukrajine. Ena skupina posebnega tečaja je bila izvedena v maju in juniju 2022, o čemer je izvajalka dr. Mojca Stritar Kučuk pripravila posebno poročilo.

Skupaj z izvedbo tega tečaja smo dosegli tudi predvideno število 30 izvedenih skupin lektorata slovenščine na letni ravni. Pred koncem študijskega leta načrtujemo še pilotno izvedbo pripravljalnega tečaja slovenščine na daljavo za kandidate za študij na UL v dveh ali treh skupinah (odvisno od števila prijavljenih). Prav tako bomo v septembru poskusili s članicami, s katerih se na Leto plus vpisuje največ študentov, doseči dogovor glede urnikov in prostorov za izvedbo Leta plus.